

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la cererea de accelerare

a cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

*(Dosarul nr. 3ra-1112/23
PIGD 2-20162272-01-3ra-16112023)*

Criteriile de determinare a termenului rezonabil de judecare a cauzei. Examinarea cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

17 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Munteanu, *Președinte*,
Gheorghe Stratulat,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 18 decembrie 2020 Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin care a solicitat:

- anularea deciziei nr. 3 din 21 septembrie 2020 prin care XXXXX a fost confirmat în gradul de dizabilitate XXXXX pentru perioada de la 01 septembrie 2020 până la 15 aprilie 2029;
- anularea deciziei din 11 noiembrie 2020 adoptată în procedura prealabilă și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. XXXXX;
- obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind confirmarea lui XXXXX în gradul de dizabilitate XXXXX de la 01 septembrie 2020, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

2. Prin hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX.

3. Nefiind de acord cu hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la 14 iulie 2022 Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a contestat-o cu apel.

4. Prin decizia din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și a fost menținută hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

5. La 01 decembrie 2023 Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

6. Ședința de judecată pentru examinarea admisibilității recursului depus de Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale a fost fixată pentru data de 26 noiembrie 2025.

7. La 10 septembrie 2025 Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX a depus cerere de accelerare a procedurii de examinare a admisibilității recursului, pentru a nu permite încălcarea drepturilor copilului minor, participant la proces, în condițiile în care procesul se desfășoară o perioadă îndelungată de timp.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 195 din Codului administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

9. Art. 192 alin. (1), (1¹) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

„În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.”

„Cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.”

10. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

11. Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Examinând cererea privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de recurs, depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

13. Ținând cont de prevederile art. 192 alin. (1), (1¹), (1²) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată constată că prezenta cauză a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la data de 15 noiembrie 2023, fapt confirmat prin ștampila instituției, aplicată pe coperta dosarului.

14. Conform fișei de repartizare a dosarului, la 16 noiembrie 2023, cauza nominalizată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor Diana

Stănilă (f. d. 216) și numită spre examinarea admisibilității recursului pentru data de 26 noiembrie 2025.

15. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, în speță, reclamanta Bolgar Svetlana, a depus acțiunea în interesele copilului minor XXXXX, împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind anularea deciziei nr. 3 din 21 septembrie 2020 prin care XXXXX a fost confirmat în gradul de dizabilitate XXXXX pentru perioada de la 01 septembrie 2020 până la 15 aprilie 2029, precum și a deciziei din 11 noiembrie 2020 adoptată în procedura prealabilă și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. XXXXX, cu obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind confirmarea lui XXXXX în gradul de dizabilitate XXXXX de la 01 septembrie 2020, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

16. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că litigiile ce vizează apărarea drepturilor și intereselor minorului urmează a fi examinate în mod de urgență și prioritar, conform prevederilor art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

17. În conformitate cu art. 4 din Codul de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

18. În asemenea circumstanțe, în lumina celor constatate raportate la prevederile legale citate și pentru a evita pericolul încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei deduse judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX, de accelerare a procedurii de examinare cauzei în ordine de recurs, *intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar*, în interesele copilului minor XXXXX împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

19. Completul de judecată învestit cu examinarea admisibilității recursului urmează să întreprindă măsuri necesare în vederea schimbării datei examinării nu mai târziu de 31 octombrie 2025.

20. Subsecvent, Completul de judecată remarcă că potrivit jurisprudenței de referință degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, rezonabilitatea

duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant (*cauza Frydlender contra Franței; hotărârea Marei Camere din 27 iunie 2000*).

21. În context, Completul de judecată reține prevederile articolului 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care prevede dreptul oricărei persoane la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale. Calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecării fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

22. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 195 și 230 din Codul administrativ, 192 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX, cu privire la accelerarea procedurii de examinare cauzei de contencios administrativ în ordine de recurs, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor XXXXX împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Completul de judecată investit cu examinarea admisibilității recursului urmează să întreprindă măsuri necesare în vederea schimbării datei examinării nu mai târziu de 31 octombrie 2025.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Ion Munteanu

Judecători

Gheorghe Stratulat

Alexandru Negru